

Clëntenraad Beuningen

Jaarverslag 2022

Inhoud

Inleiding

1. Discussie
2. Samenvatting
3. Doelstelling
4. Samenstelling adviesraad sociaal domein
5. Vergaderingen
6. Overzicht uitgebrachte adviezen
7. Contacten met het gemeentebestuur en ambtenaren
8. Contacten met netwerkpartners
9. Deskundigheidsbevordering

Bijlage: Speerpunten 2023.

Inleiding

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert B&W van gemeente Beuningen gevraagd en/of ongevraagd over beleid in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) 2015, de Jeugdwet, de Participatiewet. De hiermee samenhangende onderwerpen (zoals jeugd en senioren, armoede en schuldhulpverlening) zijn in het sociaal domein ondergebracht. In deze adviezen is de cliëntenraad onafhankelijk.

Om tot zorgvuldig afgewogen beleidsadvies te komen, laat de cliëntenraad zich voeden door wat er leeft in de samenleving. Soms gaat een advies over een onderwerp wat op kortere termijn bijsturing nodig heeft. Bijvoorbeeld: Hoe sterk oplopende kosten voor Jeugdzorg 2022 te beheersen? Een andere keer gaat het om een advies, waarbij de uitvoering van het beleid in de nabije toekomst ligt. Denk aan een advies in het kader van de Omgevingsvisie.

In de omgevingsvisie 'vertaalt' gemeente Beuningen de Omgevingswet naar concrete plannen om komende jaren invulling te geven aan onderwerpen als omgaan met ruimte, wonen, werken en recreëren binnen de gemeentegrenzen. De omgevingsvisie raakt aan belangen van inwoners, dorpskernen en de samenleving van nu.

De agenda van de cliëntenraad is georganiseerd aan de hand van thema's gezondheid, opgroeien en opvoeden, participatie/meedoen, bestaanszekerheid en wonen/leefomgeving en mobiliteit. Deze thema's zijn verdeeld onder de leden. Daarnaast is er in de vergadering ruimte voor het uitnodigen van gastsprekers. Door middel van werkbezoeken en het onderhouden van relevante contacten binnen het netwerk, laat de cliëntenraad zich voeden over wat er onder inwoners leeft.

Beuningen, Maart 2022

Bert Statema, voorzitter adviesraad sociaal domein gemeente Beuningen

1. Discussie

Bij het formuleren van beleid is het van belang om inwoners te betrekken bij vraagstukken die de samenleving aangaan. Net als vele andere gemeenten is ook de gemeente Beuningen zoekende hoe dit op passende wijze te doen. Ook de cliëntenraad evalueert de doelmatigheid van haar werkzaamheden. Belangrijk speerpunt voor het einde 2023 is dan ook het verkrijgen van informatie uit de Beuningse samenleving. Daarnaast stelt de adviesraad zich ten doel om meer herkenbaar voor inwoners te worden. De cliëntenraad en gemeente Beuningen kwamen overeen om de naam cliëntenraad te wijzigen in adviesraad sociaal domein. De naam adviesraad sociaal domein sluit aan bij landelijke ontwikkelingen, sluit meer aan bij de kern van haar taak en komt naar verwachting ook de herkenbaarheid naar inwoners en netwerkpartijen ten goede.

Beperkingen ten gevolge van Covid-19 in 2022 belemmerden de adviesraad om actief netwerk (netwerk-)contacten te onderhouden. Dit werd weer opgepakt nadat de beperkende maatregelen werden versoepeld. De adviesraad ervaart het als positief, dat er vanuit de gemeente actief en reeds in voorfase aan de werd gevraagd om mee te denken in voorgenomen beleid en hierin te adviseren.

2. Samenvatting

Via jaarverslag 2022 geeft de cliëntenraad van gemeente Beuningen een overzicht van behandelde onderwerpen en adviezen betreffende het sociaal domein. Ze beschrijft hoe samenwerking met de gemeente verliep en geeft in de vorm van speerpunten aan, waarin ze zich in 2023 wil verbeteren.

3. Doelstelling

Het doel van de cliëntenraad is om advies uit te brengen en bewerkstelligen dat inwoners en ervaringsdeskundigen vanuit een onafhankelijke positie betrokken zijn bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van onderwerpen in het sociaal domein.

De cliëntenraad adviseert onafhankelijk, waarbij haar adviezen gebaseerd zijn op de kennis en ervaring van inhoudsdeskundige leden. De raad laat zich graag informeren door ervaringsdeskundigen en inwoners die zelf als client gebruiker zijn van diensten. Indien nodig kan een beroep gedaan worden op externe professionele ondersteuning.

4. Samenstelling van de cliëntenraad

De cliëntenraad bestaat uit B. Statema, voorzitter en de leden M. Voorzee, M. Hermens, E. van der Voort, R. de Keijzer, H. Seegers en R. van der Geugten.

De cliëntenraad onderging geen mutaties in 2022.

Het werken voor de cliëntenraad gebeurt vrijwillig. Leden ontvangen een aanwezigheidsvergoeding voor een vergadering. Een lid van de adviesraad wordt voor drie jaar aangesteld. Daarna kan men de zittingsperiode voor drie jaar verlengen.

4. Vergaderingen

De cliëntenraad kwam 9 maal voor een vergadering bijeen in 2022. Een aantal vergaderingen vonden online plaats vanwege de contactbeperkingen die Covid-19 met zich meebracht. Adviezen hadden verband met oplopende kosten binnen de jeugdzorg. De cliëntenraad bracht ook advies uit over de omgevingsvisie. Daarnaast volgde advies voor een inclusieve samenleving.

In een inclusieve samenleving heeft de gemeente Beuningen afspraken gemaakt hoe men ervoor zorgt, dat niemand buitengesloten wordt. Als voorbeeld kunt u denken aan het aanbieden van informatie in begrijpelijke taal, bereikbaarheid van informatie ook voor mensen die slechtziend of blind zijn, bereikbaarheid en toegankelijkheid door mensen met beperkingen in mobiliteit of rolstoelgebonden inwoners van openbare voorzieningen.

Met name het eerste half jaar 2022 werd door leden als intensief ervaren. Drie leden beëindigden de werkzaamheden vanwege aflopen van hun reguliere zittingstermijn omstreeks eind 2021. Ook het voorzitterschap werd overgedragen en vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd moest ook de ambtelijke ondersteuning door het gemeentelijke secretariaat anders worden ingevuld. Leden die jaren met elkaar gewerkt hebben, ervaring hebben opgedaan, 'de weg weten te vinden' binnen de ambtelijke organisatie en vaardig zijn in het opstellen van advies, vervang je niet zomaar door nieuwe mensen aan te stellen. Bovendien waren het zeer gewaardeerde collega's. Het was een tijd, waarbij directe contacten beperkt waren als gevolg van Covid-19. De opdracht voor de cliëntenraad bleef echter ongewijzigd. Leden vergaderden via zoom en contacten verliepen veelal via email en telefonisch.

5. Overzicht uitgebrachte adviezen

- Advies over de omgevingsvisie in het kader van de Omgevingswet 2023.
- (Spoed-)advies hoe sterk oplopende kosten voor Jeugdhulp te beperken (medio 2022).
- Advies beleid energietoeslag.
- Advies voor nieuwe beleidsplan voor het sociaal domein 2023-2028.
- Advies voor Lokale agenda Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2022-2025.

6. Contacten met het gemeentebestuur

Ondanks beperkende contactmaatregelen als gevolg van de Covid-19 periode weten

beleidsambtenaren en cliëntenraad elkaar indien men elkaar nodig had, te vinden. Dit heeft geleid tot eerder beschreven adviezen.

7. Contacten met netwerkpartners

Leden van de cliëntenraad hebben een gesprek gehad met leden van seniorenbond Beuningen. Hier werden ideeën gewisseld wat men voor elkaar kan betekenen. Ook werd een werkbezoek afgelegd aan de straathoekwerkers in Beuningen. Er vond een informatiebijeenkomst plaats met Stichting Perspectief.

8. Deskundigheidsbevordering/teambuilding

In december 2022 werd onder begeleiding van de Koepel van Adviesraden aandacht besteed aan meningsvorming over nieuwe beleidsplannen in het sociaal domein 2023-2028. Naast concrete onderwerpen die in het advies werden beschreven, heeft deze scholing ertoe geleid dat adviesraadsleden elkaar leerden kennen in persoonlijke opvattingen, informatie over werkprocessen en afspraken hoe met elkaar en naar externe partijen te communiceren. De scholing resulteerde in meer gemeenschappelijkheid in de visie hoe we als cliëntenraad herkenbaarder zouden kunnen worden binnen de samenleving.

'Als je signalen wilt ontvangen over 'wat er leeft', moet men weten wat je doet en kunt betekenen'.

Belangrijk advies was om vanuit 'inwoners beleving' te denken in plaats vanuit wetgeving. 'Waar herkennen mensen zich in' zou de cliëntenraad zich als vraag moeten stellen. De workshop resulteerde erin, dat leden de agenda anders wilden inrichten. Hierbij werd de sociale kaart van de gemeente Beuningen als uitgangspunt genomen. Zo ontstonden er concrete aandachtsgebieden. Aan de hand van deze aandachtsgebieden kunnen vervolgens relevante netwerkcontacten worden aangegaan en onderhouden.

9. Communicatie

Vanuit de cliëntenraad werd een werkgroep benoemd die het thema 'communicatie' zou gaan uitwerken. De werkgroep stelde vast dat om goed te functioneren (lees advies geven), we als cliëntenraad inzicht wilden hebben wat er onder inwoners leeft.

Hoe kan de adviesraad aan herkenbaarheid en bereikbaarheid winnen voor de Beuningse inwoners?

De cliëntenraad volgde het advies van de werkgroep door te professionaliseren. Een eigen website zou bijdragen aan de herkenbaarheid. Het zou een podium kunnen bieden voor rechtstreeks contact en communicatie met inwoners. Ook zou een website kunnen bijdragen om uitleg te geven over besluitvormingsprocessen van de adviesraad. Daarnaast zou de raad uitleg kunnen geven hoe wetgeving in gemeentelijk beleid 'vertaald' moet worden. Een eigen website en de communicatiemogelijkheden die hiermee ontstaan zouden winst voor alle partijen betekenen. Daarnaast volgde de raad ook het voorstel om een eigen logo te ontwikkelen. Dit eveneens om herkenbaarheid te vergroten. In 2023 zouden deze deelonderwerpen uitgewerkt worden en resulteren in een eigen website voor de adviesraad met eigen logo.

Speerpunten en verbeter thema's 2023.

- Advies in beleidsplan sociaal domein 2023-2028/
- Omgevingswet en participatie-initiatieven (hoe inwoners betrekken bij in te richten beleid).
- Hoe jeugd en jongeren binden/interesseren? Hoe ontwikkelt de jeugdtafel zich?
- Aandacht voor laaggeletterden: Naast de financiële beheersbaarheid in de Jeugdwet en de WMO, ziet de adviesraad een aantal ontwikkelingen dat ons zorgen baart. Eén daarvan is de laaggeletterdheid in een wereld die mede door de digitalisering steeds meer van mensen vraagt. Laaggeletterdheid speelt door alle leeftijdscategorieën. Vraag is hoe je die mensen kan bereiken als gemeente. Men wil 'vindplaatsen' organiseren, signalen herkennen en delen. Hierbij is informatie van huisartsen, praktijkondersteuners, apothekassistenten en sociaal team van belang. Er is breed gedragen erkenning om het onderwerp op de agenda te zetten. Het gaat in de regio Rijk van Nijmegen naar schatting om 10% (bron: Geletterdheid Inzicht) ten opzichte van 12% van de Nederlandse bevolking. De gemeente creëert aanbod, maar de vraag is hoe de gemeente Beuningen regie op 'laaggeletterdheid' voert en toeleiders organiseert.
- Aandacht voor mindervaliden en de bereikbaarheid van winkels, scholen, openbare gebouwen.
- Aandacht voor veiligheid in het verkeer en gevoelens van veiligheid/onveiligheid.
- Hoe de gemeente dementievriendelijker maken?
- Advies in hoe inwoners 'met afstand' ondersteunen om te participeren in de samenleving.
- Hoe inwoners helpen/stimuleren om betalingsachterstanden en schulden te voorkomen?
- Methode van vroegsignalering evalueren.
- Advies hoe GGZ dicht bij de 1ste lijn te organiseren.
- Advies om jeugdhulp in huisartsenpraktijken te realiseren.
- Advies hoe werklast/draagkracht van het sociaal team werkbaar te houden. Meer procesregie bij complexe casuïstiek en minder de rol als uitvoerder: De gemeente wil graag een meer regisserende rol bij complexe casuïstiek binnen de jeugdhulpverlening en maatschappelijke ondersteuning. Door het instellen van een 'regieteam' verwacht men meer toezicht op taken, verantwoordelijkheden en uitvoering door hulpverlenende partijen. De cliëntenraad vraagt naar de voortgang en zo mogelijk een 'doorkijk' naar toekomstige ontwikkelingen. Wat is de stand van zaken?
- Advies om eenzaamheid op te sporen en strategieën bedenken om contact te bieden indien

- Werkbezoek aan de Asdonck: Hoe gaat het met de Oekraïense vluchtelingen hier en welke adviezen kunnen er worden gedaan voor nabije toekomst?
- Ontwikkeling van website? Herkenbaarheid en vindbaarheid van de adviesraad verbeteren?
- Hoe kan de adviesraad het gebruik van communicatiemogelijkheden als facebook, instagram of regionale bladen inzetten? Ingezonden brieven? Blogs plaatsen? Vloggen? Video's maken van interviews?
- Hoe gaat het met de doorontwikkeling monitor sociaal domein? Uiteindelijk doel is om via dit instrument meer up to date inzicht te krijgen in de gemeentelijke uitgaven. Men is in gesprek met een bedrijf dat deze monitor gaat ontwikkelen. Men verkeert in de besluitvormingsfase om een pilot te starten. Andere gemeenten zijn gevraagd mee aan te sluiten, maar Beuningen neemt het voortouw hierin. Streven is om per 1 januari 2022 van start te gaan, maar er moet nog veel gebeuren.
- Waar de doorontwikkeling van de monitor vooral een kwantitatieve benadering is, pleit de cliëntenraad om meer grip te krijgen op de kwaliteit van zorg- en dienstverlening. Vanuit de gemeente is besloten consequent te sturen op professionele kwaliteit van zorgaanbieders, het volgen van doelen en resultaten, de kwaliteit van ondersteunings- en begeleidingsplannen en de duur van hulptrajecten. Bij evaluaties tussen gemeente en zorgaanbiders zal beter naar de samenwerking gekeken worden. Het is zoeken naar balans tussen zorgaanbiders met kwaliteit en zo veel mogelijk keuzevrijheid aan cliënten laten.
- De cliëntenraad nam kennis van het verslag van de ombudsman over 2020. De ombudsman stelt dat veel klagers zich rechtstreeks wenden tot de ombudsman voordat de interne klachtenprocedure is doorlopen. Geadviseerd wordt dat de gemeente in de communicatie naar de burger actief wijst op de interne klachtenprocedure en de burger uitlegt dat de ombudsman de klachten pas in behandeling neemt als deze eerst intern aan de orde zijn geweest. Wethouder Houben erkent dat inwoners beter op de interne klachtenprocedure moeten worden gewezen in plaats van zich tot de ombudsman wenden. Het aantal meldingen bij de ombudsman is echter gering. De meeste klachten werden terugverwezen naar de lijn.
- Geadviseerd werd vervolgens om agressieprotocollen jaarlijks onder de aandacht te brengen van ambtenaren en bestuurders, zodat de in deze protocollen opgenomen stappenplannen actief kunnen worden ingezet in de omgang met agressie. In het algemeen wordt erkend, dat er een toename is van agressie en met name onheuse bejegening. Gemeenteambtenaren worden

geregeld getraind op de-escalerend werken en hoe op te treden bij incidenten.

- WerkBedrijf Rijk van Nijmegen houdt zich bezig met arbeidsbemiddeling en re-integratie. Dit doen ze door vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Het WerkBedrijf richt zich primair op werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en op werkgevers die deze werkzoekenden willen aannemen. Daarbij wordt actief gezocht naar samenwerking met arbeidsmarktpartners als gemeenten, werkgevers en uitzendbureaus. Vraag die Houben zich stelt is of de situaties van ingeschrevenen bij WerkBedrijf nog ongewijzigd zijn van de beginsituatie. Gemeente en Werkbedrijf Rijk van Nijmegen: Wat zijn de uitstroomcijfers anno 2022?
- Er vindt een 'warme' overdracht van cliënten plaats van gemeente naar werkbedrijf, maar hoe verloopt de overdracht bij het arbeidsbemiddelingsproces? Er zijn situaties waarbij het werken leidt tot minder netto besteding omdat er allerlei toeslagen wegvallen. Vanuit de cliëntenraad werd geadviseerd om exitgesprekken te houden met mensen die vanuit de bijstand naar regulier werk doorstromen. Daarnaast werd geadviseerd dat er een vorm van voorlichting en/of begeleiding zou moeten plaatsvinden, omdat er vooral ook financieel veel verandert en te voorkomen dat mensen achteraf te veel ontvangen toeslagen moeten terugbetalen. Er komt een evaluatie met WerkBedrijf en daaruit zal waarschijnlijk een rapport met verbeterpunten in voorjaar 2022 worden opgesteld.